C/2024/1811

29.2.2024

Publicarea unei comunicări privind aprobarea unei modificări standard a caietului de sarcini al unei denumiri din sectorul vitivinicol, menționată la articolul 17 alineatele (2) și (3) din Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei

(C/2024/1811)

Prezenta comunicare este publicată în conformitate cu articolul 17 alineatul (5) din Regulamentul delegat (UE) 2019/33 al Comisiei ([1]).

COMUNICAREA APROBĂRII UNEI MODIFICĂRI STANDARD

„Méditerranée”

PGI-FR-A1154-AM04

Data comunicării: 7.12.2023

DESCRIEREA ȘI MOTIVELE MODIFICĂRII APROBATE

1. **Randament**

În capitolul I din caietul de sarcini, la punctul VI (Randament), randamentul maxim corespunzător vinurilor roșii și roze a fost redus de la 120 hl/ha la 100 hl/ha.

Scopul este de a evidenția consecințele schimbărilor climatice asupra producției vitivinicole din regiune. Randamentele maxime prevăzute în caietul de sarcini nu mai corespund randamentelor înregistrate pe teren, care sunt mai scăzute având în vedere efectele secetei, una dintre cele mai recurente consecințe ale schimbărilor climatice în această regiune din sud-estul Franței. Grupul de producători a dorit să adapteze randamentul viței-de-vie la starea de fapt de pe teren, pentru a menține calitatea producției.

Această modificare a randamentului afectează rubrica „Practici vitivinicole – Randamentul maxim” din documentul unic.

2. **Organismul de control**

Capitolul III din caietul de sarcini a fost modificat pentru a se simplifica secțiunea intitulată „Organismul de control” și pentru a se preciza că verificarea respectării caietului de sarcini se efectuează pe baza unui plan de control aprobat, de către un organism terț care oferă garanții de competență, imparțialitate și independență, acesta fiind delegat de INAO.

Această simplificare nu are impact asupra documentului unic.

DOCUMENT UNIC

1. **Denumirea (denumirile)**

Méditerranée

2. **Tipul indicației geografice:**

IGP – Indicație geografică protejată

3. **Categorii de produse vitivinicole**

1. Vin

5. Vin spumant de calitate

([1]) JO L 9, 11.1.2019, p. 2.

4. **Descrierea vinului (vinurilor)**

1. vinuri liniștite roșii, roze și albe

SCURTĂ DESCRIERE TEXTUALĂ

Vinurile produse sunt caracterizate de arome fructate, ale căror intensitate și caracter variază în funcție de soiurile din care au fost obținute și de tehnologiile utilizate.

În cazul vinurilor roșii a căror nuanță bate în general spre un grena mai mult sau mai puțin intens, extracțiile se realizează în vederea păstrării structurilor blânde, care conferă un gust de taninuri mature și suave.

Vinurile roze au o culoare roz-pal mai mult sau mai puțin pronunțată, în funcție de presare. Vinurile albe, cel mai adesea cu o nuanță de galben-pal, prezintă în general reflexii verzi. În cazul vinurilor albe și roze, combinația diferiților factori (alegerea parcelelor în vederea păstrării acidității, soiurile și tehnologia cu controlul temperaturilor) permite păstrarea echilibrului vinurilor între caracterul fructat, concentrație și prospețime.

Aceste vinuri respectă criteriile analitice prevăzute de legislația Uniunii.

Caracteristici analitice generale	
Tăria alcoolică totală maximă (în % din volum)	
Tăria alcoolică dobândită minimă (în % din volum)	9
Aciditatea totală minimă	
Aciditatea volatilă maximă (în miliechivalenți pe litru)	
Cantitatea totală maximă de dioxid de sulf (în miligrame pe litru)	

2. vinuri spumante de calitate roșii, roze și albe

SCURTĂ DESCRIERE TEXTUALĂ

Vinurile spumante de calitate sunt obținute pe baza loturilor de vin cu cea mai slabă tărie alcoolică, care se manifestă cu cea mai mare intensitate. Acestea oferă aceleași nuanțe și caracteristici organoleptice precum cele ale vinurilor liniștite, cu un plus de prospețime, de finețe și de persistență a aromelor, scoase în evidență de bulele efervescente fine și elegante.

Aceste vinuri respectă criteriile analitice prevăzute de legislația Uniunii.

Caracteristici analitice generale	
Tăria alcoolică totală maximă (în % din volum)	
Tăria alcoolică dobândită minimă (în % din volum)	
Aciditatea totală minimă	
Aciditatea volatilă maximă (în miliechivalenți pe litru)	
Cantitatea totală maximă de dioxid de sulf (în miligrame pe litru)	

5. **Practici vitivinicole**

5.1. *Practici oenologice specifice*

1. Practică oenologică specifică

În ceea ce privește practicile oenologice, vinurile trebuie să respecte obligațiile stabilite la nivelul Uniunii și în Codul rural și al pescuitului maritim.

5.2. *Randamente maxime*

1. Randamentul aferent vinurilor albe

120 de hectolitri la hectar

2. Randamentul aferent vinurilor roșii și roze

100 de hectolitri la hectar

6. **Arealul geografic delimitat**

Recoltarea strugurilor, vinificarea și elaborarea vinurilor liniștite care beneficiază de indicația geografică „Méditerranée” se efectuează pe teritoriul departamentelor Alpes de Haute Provence, Hautes-Alpes, Alpes-Maritimes, Ardèche, Bouches-du-Rhône, Drôme, Var, Vaucluse, Corse-du-Sud, Haute-Corse, precum și în următoarele comune din departamentele Isère, Loire și Rhône:

— în departamentul Isère: toate comunele din cantoanele Roussillon, Vienne-Nord și Vienne-Sud, comuna Saint-Lattier din cantonul Saint-Marcellin,

— în departamentul Loire: toate comunele din cantonul Pélussin, comunele Tartaras, Saint-Joseph, Saint-Martin-la-Plaine, Génilac, Dargoire și Châteauneuf din cantonul Rive-de-Gier, comunele Chagnon, Cellieu din cantonul La Grand-Croix,

— în departamentul Rhône: comunele Échalas și Saint-Jean-de-Touslas din cantonul Givors, comunele Condrieu, Tupin-et-Semons, Ampuis, Saint-Romain-en-Gal, Loire-sur-Rhône, Trèves, Les Haies, Longes, Saint-Cyr-sur-le-Rhône, Sainte-Colombe din cantonul Condrieu, comunele Rontalon, Saint-Didier-sous-Riverie, Saint-Maurice-sur-Dargoire, Saint-Sorlin și Soucieu-en-Jarrest din cantonul Mornant.

Arealul geografic definit mai sus se aplică în ceea ce privește recoltarea strugurilor, vinificarea și elaborarea vinurilor spumante de calitate care au indicația geografică protejată „Méditerranée”, cu excepția departamentului Drôme, unde aceste operațiuni nu se pot realiza pe teritoriile următoarelor comune: Aix-en-Diois, Aouste-sur-Sye, Aubenasson, Aurel, Barsac, Barnave, Beaufort-sur-Gervanne, Châtillon-en-Diois, Die, Espenel, Laval-d'Aix, Luc-en-Diois, Menglon, Mirabel-et-Blacons, Molière-Glandaz, Montclar-sur-Gervanne, Montlaur-en-Diois, Montmaur-en-Diois, Piegros-la-Clastre, Ponet-et-Saint-Auban, Pontaix, Poyols, Recoubeau-Jansac, Saillans, Saint-Benoît-en-Diois, Saint-Roman, Saint-Sauveur-en-Diois, Sainte-Croix, Suze-sur-Crest, Vercheny, Véronne.

7. **Soiul/soiurile de struguri de vinificație**

Alicante Henri Bouschet N

Aligoté B

Alphonse Lavallée N

Aléatico N

Aramon N

Aramon blanc B

Aramon gris G

Aranel B

Arinarnoa N

Artaban N

Assyrtiko B

Aubun N - Murescola

Barbaroux Rs

Biancu Gentile B

Bourboulenc B - Doucillon blanc

Brun argenté N - Vaccarèse

Cabernet blanc B

Cabernet cortis N

Cabernet franc N

Cabernet-Sauvignon N

Caladoc N

Calitor N

Cardinal Rg

Carignan N

Carignan blanc B

Chambourcin N

Chardonnay B

Chasan B

Chasselas B

Chasselas rose Rs

Chatus N

Chenanson N

Chenin B

Cinsaut N - Cinsault

Clairette B

Clairette rose Rs

Clarin B

Colombard B

Côt N - Malbec

Couderc noir N

Counoise N

Danlas B

Egiodola N

Floreal B

Gamaret

Gamay Fréaux N

Gamay N

Gamay de Bouze N

Gamay de Chaudenay N

Ganson N

Gewurztraminer Rs

Gramon N

Grenache N

Grenache blanc B

Grenache gris G

Gros Manseng B

Gros vert B

Jurançon noir N - Dame noire

Listan B - Palomino

Lival N

Lledoner pelut N

Macabeu B - Macabeo

Marsanne B

Marselan N

Mauzac rose Rs

Melon B

Merlot N

Merlot blanc B

Meunier N

Mollard N

Monarch N

Monerac N

Mourvaison N

Mourvèdre N - Monastrell

Muscardin N

Muscaris B

Muscat Ottonel B - Muscat, Moscato

Muscat d'Alexandrie B - Muscat, Moscato

Muscat de Hambourg N - Muscat, Moscato

Muscat à petits grains blancs B - Muscat, Moscato

Muscat à petits grains rouges Rg - Muscat, Moscato

Nebbiolo N

Nielluccio N - Nielluciu

Petit Manseng B

Petit Verdot N

Picardan B - Araignan

Pinot blanc B

Pinot gris G

Pinot noir N

Pinotage N

Piquepoul blanc B

Piquepoul gris G

Piquepoul noir N

Plant droit N - Espanenc

Portan N

Prior N

Ravat blanc B

Ribol N

Riesling B

Riminèse B

Rosé du Var Rs

Roussanne B

Sauvignon B - Sauvignon blanc

Sauvignon gris G - Fié gris

Sciaccarello N

Sémillon B

Seyval B

Solaris B

Soreli B

Souvignier gris Rs

Syrah N - Shiraz

Tannat N

Tempranillo N

Terret gris G

Terret noir N

Tibouren N

Téoulier N

Ugni blanc B

Valdiguié N

Varousset N

Verdejo B

Vermentino B - Rolle

Vidoc N

Villard blanc B

Villard noir N

Viognier B

Voltis B

Xinomavro N

8. **Descrierea legăturii (legăturilor):**

8.1. *Specificitatea arealului geografic*

Arealul geografic al indicației geografice protejate „Méditerranée” cuprinde pătrimea de sud-est a Franței.

Acest teritoriu este alcătuit din reliefuri variate, încadrate de culmi înalte, atât pe continent, cât și pe insula Corsica.

Văile, platourile și versanții se îmbină într-o atmosferă ce are mereu un aer mediteraneean. Arhitectura, peisajele, cultura și obiceiurile stau mărturie acestei istorii comune.

Marea Mediterană se află la originea acestei istorii, atât pe plan geologic (diverse incursiuni ale mării pe continentul actual), pe plan istoric și cultural (influența grecilor, apoi a romanilor și a genovezilor în Corsica), cât și, mai ales, la nivel de climă.

Cultura mediteraneeană se reflectă, în zilele noastre, în stilul de viață al oamenilor (alimentație, regiunea uleiului de măsline și a lavandei) și în peisajele caracterizate de o vegetație rezistentă la secetă și de reliefurile mereu prezente care încadrează văile în care agricultura a reușit să se dezvolte prin valorificarea resurselor de apă limitate.

În cadrul regional caracterizat de această influență mediteraneeană distingem Corsica, Provence, Alpii de Sud, Valea Ronului și reliefurile de la hotarele sale.

Clima mediteraneeană cuprinde un regim de vânturi specifice, marcat de curentul „marin”, un vânt dinspre zona sudică încărcat cu umiditate, care bate peste Golful Lion și peste Provence, atenuând totodată excesele de temperatură, dar și de „Mistral”, un vânt secetos, adesea foarte violent, care aerisește culoarul Ronului dinspre nord spre sud, contribuind la menținerea podgoriei într-o stare bună de sănătate.

Întreaga zonă beneficiază de un nivel extraordinar de ridicat de lumină solară și de temperatură.

Era și normal ca aceste realități teritoriale să dea naștere unei identități regionale mediteraneene caracterizate de o climă caldă, uscată și vântoasă, de soluri cu tendință calcaroasă, drenate pe cale naturală, elementul specific acestei zone fiind podgoriile plantate în apropierea poalelor munților sau la altitudine. Această conjunctură de elemente este propice dezvoltării viței-de-vie.

8.2. *Specificitatea produsului*

Particularitatea indicației geografice protejate „Méditerranée” se datorează realității sale geografice, dar și rădăcinilor sale istorice. Asemeni măslinului, vița-de-vie a fost plantată de foceeni începând din secolul al VI-lea î.Hr., pe culoarul Ronului, dar și în împrejurimile orașului foceean Massalia, cunoscut astăzi sub denumirea de Marsilia, precum și în Corsica. Negoțul cu vinuri a fost dezvoltat de acești pionieri greci, care au reușit să profite de amplasarea strategică a portului Massalia și de axa majoră de comunicare reprezentată de Ron pentru a transporta amfore ce conțineau o „băutură elenă, nouă și exotică, produsă din suc fermentat de struguri”. Cultura viței-de-vie s-a intensificat în perioada ocupației romane și a înregistrat un adevărat avânt în Evul Mediu, sub influența unor orașe precum Lyon, Marsilia, dar și sub influența genovezilor din Corsica.

Atuurile naturale ale arealului geografic al indicației geografice protejate „Méditerranée” au favorizat înrădăcinarea culturii viței-de-vie. Cultura vinului, un element care nu poate fi separat de această regiune, a permis evoluția constantă a cunoștințelor viticultorilor, bazate pe deschidere în ceea ce privește soiurile de viță-de-vie, însă caracterizat de un ansamblu de soiuri predominante care se regăsesc în arealul geografic.

Vinurile roșii liniștite sunt marcate de intensitatea puternică a culorii lor și de suplețea taninurilor. Aromele sunt fructate (fructe roșii sau fructe coapte), uneori cu note de vanilie ori note de prăjit.

Datorită unei stăpâniri perfecte a elementelor naturale, vinurile albe și roze prezintă un echilibru între notele fructate, concentrație și prospețime.

Vinurile spumante de calitate sunt obținute pe baza loturilor de vin cu cea mai slabă tărie alcoolică, care se manifestă cu cea mai mare intensitate. Acestea au aceleași caracteristici ca vinurile liniștite, însă cu un plus de prospețime și de finețe a aromelor.

Dovezile care atestă producția de vinuri spumante pe teritoriul IGP „Méditerranée” datează din Evul Mediu. Producțiile recente au crescut semnificativ începând din 1909, data înființării societății „Royal Provence” (numită ulterior „Tête Noire”) în departamentul Bouches-du-Rhône, unitate unde se produc în prezent aproape 4 000 000 de sticle. Această producție s-a păstrat și în alte zone din cadrul acestui teritoriu. Astfel s-a întâmplat în special în Ardèche, cu soiurile Marsanne B, Roussanne B, precum și cu Chardonnay B, produs și vinificat de viticultorii de prin părțile locului de 25 de ani. Și în departamentul Drôme se utilizează în egală măsură soiul Chardonnay B amestecat cu Viognier B și Muscat à petits grains B pentru vinurile albe, respectiv Syrah N pentru cele roze, încă din anii 1980. Corsica producea „vinu Forzatu” („vinul forțat”) la începutul secolului XX, iar mai recent crama cooperativă „Les vignerons Corsicans” a comercializat primul său lot de vin spumant începând din 1983 pe baza soiurilor Chardonnay B și Meunier N. În departamentul Vaucluse, cei de la crama „Pernes les Fontaines” produceau și vinificau ei înșiși în cuve închise vinuri spumante, pornind de la struguri de masă, inclusiv soiul Gros vert B, în anii 1970. Este important de menționat, de asemenea, producția de vin de bază de la crama „Terres Valdèze”, care aprovizionează Casa de vinuri Kriter încă din anii 1950; în prezent, piața acesteia s-a diversificat cu alte societăți, ajungând la un volum ce atinge 15 000 hl anual. Producția este mai locală, însă își menține caracterul străvechi, încă din 1959, în departamentele Hautes Alpes și Alpes de Haute Provence, unde aceste produse sunt elaborate sub formă de vinuri albe (multe dintre ele având la bază soiul Chardonnay B) începând din anii 1970.

În 1952, în departamentul Var a fost înființată societatea „Les Vins Bréban”, căreia i s-a alăturat Casa Libra în 1982; producția s-a dezvoltat rapid datorită acestor operatori, concentrându-se asupra vinurilor roze spumante, la fel ca în departamentul Bouches du Rhône.

Astfel, aproape 200 de operatori își desfășoară activitatea în acest areal de producție, unde funcționează jumătate din cramele cooperative și în jur de treizeci de comercianți, producția ajungând la aproape 10 000 hl de vin spumant de calitate.

8.3. *Legătura cauzală dintre specificitatea arealului geografic și specificitatea produsului*

Bineînțeles că această realitate teritorială și această comunitate culturală și istorică i-au determinat pe operatorii viticoli din regiune să solicite recunoașterea vinurilor drept „Vin de Pays de Méditerranée”, recunoaștere care a intrat în vigoare la 1 august 1999.

IGP „Méditerranée” încununează măiestria „lucrului bine-făcut” care îi caracterizează pe viticultorii din cele 10 departamente aflate pe teritoriul francez mediteraneean de sud-est. Amplasarea privilegiată a acestei podgorii aflate sub influența Mării Mediterane, care se bucură de o climă deosebit de însorită și de o varietate de teritorii, toate adaptate la cultura viței-de-vie și la producția de vinuri fine, a permis crearea unei tradiții viticole trainice.

Clima mediteraneeană favorizează o bună maturitate a strugurilor, mulțumită unei cantități însemnate de lumină solară și unei pluviometrii adaptate. Caracteristicile teritoriale specifice acestui ansamblu regional mediteraneean, coroborate cu soiurile alese, precum și cu stăpânirea tehnicilor de vinificație, permit elaborarea unor vinuri care prezintă un echilibru între concentrație, notele fructate și prospețime. Plantarea viței-de-vie întotdeauna în apropierea masivilor înalți sau la mari altitudini, precum și influența vânturilor încărcate de umiditate care bat dinspre sud, constituie o trăsătură specifică regională care le conferă vinurilor o prospețime caracteristică.

Având la bază o tradiție îndelungată în ceea ce privește producția de vinuri spumante în majoritatea departamentelor în cauză încă de la începutul secolului XX, specificitatea vinurilor spumante de calitate cu indicația geografică protejată „Méditerranée” este dată de bogăția asamblajelor, de adaptarea soiurilor de viță-de-vie la diversitatea teritoriului, precum și de caracteristicile specifice acestuia.

Principalele soiuri utilizate pentru producția de vinuri spumante albe sunt îndeosebi soiurile Chardonnay B, Ugni blanc B, Grenache blanc B, Vermentino B, iar în cazul vinurilor spumante roze care reprezintă, în prezent, două treimi din producție, sunt utilizate soiurile Cinsault N, Grenache N, Muscat de Hambourg N și Syrah N, acest din urmă soi fiind prevalent în cadrul asamblajelor.

Această măiestrie în ceea ce privește culesul precoce, asamblarea soiurilor și alegerea teritoriilor permite asigurarea unei vioiciuni, a unei prospețimi și a unui echilibru pentru vinurile de bază de calitate, precum și pentru obținerea de vinuri spumante care, la finalul procesului, vor avea un conținut redus de alcool.

Tehnicile de elaborare utilizate sunt fie o a doua fermentare în sticle, fie metoda denumită „Charmat” (așa-zisa tehnică a cuvei închise), practica cea mai frecventă și cea mai solicitată pe plan comercial. Elaborarea rapidă realizată prin cea din urmă tehnică facilitează respectarea caracterului soiurilor, componenta aromatică a soiurilor utilizate, precum și păstrarea culorii (un aspect esențial mai ales în cazul vinurilor roze), respectând identitatea vinurilor cu IGP „Méditerranée”. Vinurile spumante astfel elaborate sunt proaspete, acidulate, notele inițiale din timpul degustării fiind clare, cu un echilibru între vioiciune și intensitatea aromelor.

Ambițiile avute în vedere pentru indicația geografică „Méditerranée”, care sunt exprimate clar de producători, sunt reprezentate de dezvoltarea piețelor de export.

Această dinamică regională impulsionată de IGP „Méditerranée” a reușit să reunească numeroși operatori (253 de crame, 174 de crame private și 79 de crame cooperative, precum și 51 de comercianți). Volumele sunt în continuă creștere (100 000 hl în 2000, 475 000 hl în 2012).

Renumele a fost dobândit atât la nivel local, datorită faptului că regiunea atrage un flux mare de turiști, cât și la nivel național sau internațional, grație numeroaselor distincții primite în cadrul evenimentului „Concours général agricole de Paris” (Concursul general agricol de la Paris) și numărului mare de mențiuni în „Hachette des Vins” (Ghidul vinurilor publicat de Hachette).

Totodată, IGP „Méditerranée” este partener și furnizor oficial al „Săptămânii criticii” din cadrul Festivalului Internațional de Film de la Cannes.

IGP „Méditerranée” este recunoscută pe plan internațional (anual, se exportă 44 % din volumele produse) și este la mare căutare în rândul turiștilor, care vizitează această regiune în număr mare mai ales în perioadele estivale. Aceștia din urmă sunt invitați să redescopere beneficiile dietei mediteraneene prin asocierea vinurilor cu IGP „Méditerranée” cu diverse specialități gastronomice locale.

9. **Alte condiții esențiale (ambalarea, etichetarea, alte cerințe)**

Etichetarea

Cadrul juridic:

Legislația națională

Tipul condiției suplimentare:

Dispoziții suplimentare referitoare la etichetare

Descrierea condiției:

Logoul IGP al Uniunii Europene figurează pe etichetă atunci când mențiunea „Indication géographique protégée” este înlocuită cu mențiunea tradițională „Vin de pays”.

Indicația geografică protejată „Méditerranée” poate fi completată cu denumirea următoarelor unități geografice mai mici, în funcție de condițiile stabilite în prezentul caiet de sarcini:

— „Comté de Grignan”

— „Coteaux de Montélimar”

Zona situată în imediata vecinătate

Cadrul juridic:

Legislația națională

Tipul condiției suplimentare:

Derogare privind producția în arealul geografic delimitat

Descrierea condiției:

Zona din imediata vecinătate, definită prin derogare pentru vinificarea și elaborarea de vinuri liniștite care beneficiază de indicația geografică protejată „Méditerranée”, este formată, pe de o parte, din teritoriile următoarelor arondismente, cu excepția comunelor din respectivele arondismente care figurează în arealul geografic:

— în departamentul Loire: arondismentul Saint-Etienne,

— în departamentul Rhône: arondismentul Lyon,

— în departamentul Isère : rondismentele Grenoble și Vienne și, pe de altă parte, din teritoriile următoarelor arondismente:

— arondismentul Nîmes și Alès (aflat în departamentul Gard)

— arondismentul Mende (aflat în departamentul Lozère)

— arondismentele Le Puy-en-Velay și Yssingeaux (aflate în departamentul Haute-Loire)

— arondismentele Montbrison și Roanne (aflate în departamentul Loire)

— arondismentul Villefranche-sur-Saône (aflat în departamentul Rhône)

— arondismentul Bourg-en-Bresse (aflat în departamentul Ain)

— arondismentul La Tour-du-Pin (aflat în departamentul Isère)

— arondismentele Chambéry și Saint-Jean-de-Maurienne (aflate în departamentul Savoie)

Zona din imediata vecinătate, definită prin derogare pentru elaborarea vinurilor spumante de calitate care beneficiază de indicația geografică protejată „Méditerranée”, completată sau nu cu denumirea uneia dintre unitățile geografice mai mici menționate la punctul 2, este formată din teritoriile menționate anterior și cuprinde, de asemenea, departamentele Ain și Savoie.

Link către caietul de sarcini

http://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-0863219b-a2d3-4529-bfd1-3912f485aded